

Közönséges differenciálegyenletek

2. házi feladat

Beadási határidő: 2011. okt. 13.

1. Az alábbi kezdetiérték-problémákhoz adjuk meg a megoldás $I_{(t_0, x_0)}$ maximális létezési intervallumát! Igazoljuk az állítást! (Nem feltétlenül kell kiszámolni a megoldást. Órai tételre lehet hivatkozni, de az pontos hivatkozás legyen.)

(a): $x' = x^3$, $x(0) = 0$,

(b): $x' = x^3$, $x(0) = 1$,

(c): $x' = -x^3$, $x(0) = 1$,

(d): $x' = (x - 1)(x + 3)$, $x(0) = -1$,

(d): $x' = (x - 1)(x + 3)$, $x(0) = 2$.

2. Legyen f az alábbi módon definiálva:

$$f(t, x) = \begin{cases} 0, & \text{ha } t \leq 0 \\ 2t, & \text{ha } t > 0, x \leq 0 \\ 2t - 4x/t, & \text{ha } t > 0, 0 < x < t^2 \\ -2t, & \text{ha } t > 0, x \geq t^2 \end{cases}$$

Mutassuk meg, hogy f folytonos, de nem lokálisan Lipschitz folytonos. Igazoljuk, hogy az $x' = f(t, x)$, $x(0) = 0$ kezdetiérték-problémára a Picard-iterációval kapott (φ_m) sorozat nem konvergens, és nincs olyan konvergens részsorozata, amely egy megoldáshoz konvergál.

3. Igazoljuk, hogy a $xy' = y \ln y$, $y(0) = 1$ kezdetiérték-problémának végtelen sok megoldása van a számsíkon egyenesen!

4. Találjuk meg az adott jelenséget modellező egyenletet! Több is lehet. A paraméterek pozitívak.

(a) Forró vízbe merített hőmérő által mutatott hőmérséklet. Newton törvénye szerint a hőmérséklet-változás egyenesen arányos a hőmérő és környezete hőmérsékletének különbségével.

(b) Ejtőernyős süllyedési sebessége. A légellenállás arányos a sebesség négyzetével. (A pozitív irány lefelé mutat.)

(c) Esőcsepp térfogatváltozásának sebessége, ha az a felületével arányos sebességgel párolog.

(d) Egy beteg gyógyszert vett be. Az egyenlet leírja a vérben lévő gyógyszer mennyiségét a t időben. A vérben lévő gyógyszer mennyiség fogyásának sebessége arányos a vérben lévő gyógyszer mennyiséggel.

(e) Ugyanaz mint (d), de intravénásan állandó sebességgel gyógyszer áramlik a vérbe.

$$\begin{array}{lll} (1) y' = -ky + cy^2 & (6) y' = -ky - c & (11) y' = ky^{1/3} + c \\ (2) y' = -ky - cy^2 & (7) y' = -ky & (12) y' = ky^{2/3} + c \\ (3) y' = ky + cy^2 & (8) y' = k - cy^2 & (13) y' = -ky^{2/3} \\ (4) y' = -k(y - c) & (9) y' = k + cy^2 & (14) y' = ky^{2/3} \\ (5) y' = ky - cy^2 & (10) y' = -ky + c & (15) y' = -ky^{2/3} + c \end{array}$$